

Minnesanteckningar

Läroarutbildningskonventet 9 okt 2024,
7 A Posthuset, Stockholm

Närvarande

Lars Andersson	Lunds universitet	
Ninnie Andersson	Stockholms Konstnärliga högskola	
Andreas Alm Arvidsson	Kungliga tekniska högskolan	
Anna Backman Bister	Kungliga Musikhögskolan	
Bodil Båvner	SKR	
Peter Degerman	Mittuniversitetet	
Joakim Edsjö	Stockholms universitet	
Olof Engblom	Linnéuniversitet	
Jessica Eriksson	Karlstads universitet	
Annika Falthin	Kungliga Musikhögskolan	
Katarina Florin	Högskolan i Gävle	
Helena Grundén	Högskolan Dalarna	
Anna Hagborg	Uppsala universitet	
John Hellström	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Linnea Hietala	Chalmers	
Annelie Holmberg	Konstfack	
Lena Hübner	Stockholms universitet	
Johan Hyrén	Högskolan väst	
Erika Johansson	Konstfack	
Mare Johansson	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Jonas Jones	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Johan Krantz	Linnéuniversitetet	
Johanna Larsson	Högskolan Väst	
Lars-Erik Lauritz	Umeå universitet	
Anders Linde-Laursen	Malmö universitet	<i>ordförande</i>
Johan Linder	Sveriges lärare	
Johan Lundh	Karlstad universitet	
Håkan Löfgren	Linköpings universitet	
Catharina Magnusson	Linköpings universitet	
Jenny Magnusson	Södertörns högskola	
Torun Mattsson	Malmö universitet	
Camilla Månsson Waldehagen	Mittuniversitetet	
Sinikka Neuhaus	Lunds universitet	
Victoria Nilsson Lissvall	Utbildningsledarnätverket	
Cathrine Norberg	Umeå universitet	<i>vice ordförande</i>
Veronica Olesen	Chalmers	
Annbritt Palo	Luleå tekniska universitet	
Petra Pauli	Högskolan i Borås	
Kajsa Paulsson	Högskolan i Borås	

Anders J. Persson
Maria Svensson
Nina Thelander
Charlotte Tullgren

Södertörns högskola
Göteborgs universitet
Karlstads universitet
Högskolan Kristianstad

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg hälsar ledamöterna välkomna.

Linde-Laursen och Norberg inleder med att informera om upplägget för dagens konventsmöte som i enlighet med dagordning inbegriper dialogmöten med representanter för riksdagens utbildningsutskott. Samtliga ledamöter i utskottet har mottagit en inbjudan, men alla har inte haft möjlighet att medverka. Detta har fått som följd att samtliga partier inte är representerade under dialogmötet. Dialogen är uppdelad i två delar. Under del 1 kl. 11-12 medverkar Robert Stenkvist (sd) och under del 2 kl. 13-14:30 medverkar Paula Örn (s), Niklas Sigvardsson (s) och Camilla Hansén (mp). Linde-Laursen och Norberg framhåller att de ser fram emot en konstruktiv dialog som bereder vägen för ytterligare samtal och möten mellan företrädare för Sveriges riksdag och svensk lärarutbildning.

2. Val av justeringsperson

Camilla Månsson Waldehagen, Mittuniversitetet, väljs att tillsammans med ordföranden justera mötets minnesanteckningar.

3. Fastställande av dagordning

Inga övriga ärenden anmäls.

4. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter framförs på minnesanteckningarna från föregående möte.

5. Meddelanden

5.1 Rapport från SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning

Anders Linde-Laursen och Cathrine Norberg rapporterar från senaste mötet i SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning. Under mötet diskuterades den pågående lärarutbildningsutredningen och utredare Peter Honeth deltog i mötet. Utredningen ska redovisas senast den 29 november 2024 och den kommer av tidsskäl att redovisas som en så kallad "stencilutredning". Därtill berördes SUHF:s planerade utredning om svenska lärosätets samverkan, med exempel från lärarutbildningar och vårdutbildningar. I fokus för utredningen står samarbete för kvalitet, samt hållbara samarbeten mellan lärosätena och mellan olika utbildningar och kunskapsområden. Vidare diskuterades remissen avseende det nationella professionsprogrammet som ska vara besvarad senast den 25 oktober, samt den av SUHF tillsatta arbetsgruppen om den så kallade VAK-kursen som kommer att ingå i NPP. Lärosätenas arbete med remissvaret återkommer som ärende nr 12 under dagens möte.

5.2 LUKs vårkonferens/Skandinavisk lärarutbildningskonferens, Malmö

Inför kommande Skandinaviska lärarutbildningskonferens/LUKs vårkonferens den 21-23 maj 2025 i Malmö har LUKs ordförande och sekretariat genomfört ytterligare ett planeringsmöte tillsammans med kollegor från *Læreruddannelsesnet* i Danmark och *Universitets- og højskolerådet (UHR)* i Norge. Enligt tidigare information kommer lärares professionskunskap i form av utbildningsvetenskaplig kärna/allmänpedagogik att utgöra konferensens huvudfokus och under mötet fastställdes konferensens övergripande titel och tema till "Det professionsgemensamma: aktuella frågor och utvecklingslinjer inom lärarutbildning i Sverige, Norge och Danmark."

Under mötet beslutades vidare att företrädare för varje land inom planeringsgruppen sätter samman en sammanfattande text utifrån temat, som klargör organisering, villkor och förutsättningar inom respektive land. Texterna skickas sedan ut som underlag inför konferensen. Detta är i linje med vad som gjordes inför det föregående konferenstillfället i Köpenhamn, med avseende på konferenstemat verksamhetsförlagd utbildning (vfu) i Sverige, Norge och Danmark.

Vidare planeras för medverkan av forskare som presenterar utifrån temat och LUKs ledamöter välkomnas att höra av sig med förslag på lämpliga personer. Utgångspunkten är en presentation motsvarande ca 45 min per land.

Därtill planeras för studerandemedverkan och för Sveriges vidkommande upprättas kontakt med Sveriges Lärarstudenter i ärendet.

Enligt tidigare information genomförs konferensen också som 2025 års vårkonferens för LUK, och nationella möten genomförs lunch till lunch den 21-22 maj och den gemensamma konferensen genomförs lunch till lunch den 22-23 maj. Upplägget medför en hel del logistik, och för planeringen inom LUKs sekretariat vore det önskvärt att inom en relativt snar framtid få en ungefärlig uppfattning om antal deltagare. Därför kommer LUKs sekretariat att skicka ut en intresseanmälan som ledamöterna ombeds att besvara. Observera att intresseanmälan inte är bindande.

5.3 Framtidens skola, Hanaholmen

Den 7 oktober genomfördes ett andra seminarium i seminarieserien "Framtidens skola", som är ett samarbetsprojekt mellan Finlandsinstitutet och Hanaholmens kulturcentrum. Seminariet ägde rum på Hanaholmen, Esbo, och temat för seminariet var läraryrkets attraktionskraft samt välmående i skolan. Cathrine Norberg, vice ordförande i Lärarutbildningskonventet, medverkade som en av facilitatorerna i en workshop som handlade om vad lärarstudenter ska lära sig under lärarutbildningen för att vara förberedda för läraryrket, och vilken typ av lärmiljö som bör stärkas i lärarutbildningen vid svenska och finska universitet. Parallella workshops handlade om vikten av välbefinnande för lärande samt resurser för att förbättra läraryrkets attraktionskraft. I övrigt bestod programmet av keynote-föreläsning om

läraryrkets attraktionskraft och nyckelfaktorer för välbefinnande i skolan, samt dialog mellan lärarstudenter och lärare.

5.4 Förfrågan om utbud i ämneslärarutbildningarna, påminnelse om svar

Med dagordningsutskicket till LUK-mötet i Västerås den 13 juni följde en förfrågan om lärarutbildningsutbud på respektive lärosäte, både vad gäller utbudet totalt sett och utbudet av ämnen inom ämneslärarutbildningarna. Utskicket gjordes den 7 juni och lärosätenas återkoppling ombads att skickas både till LUKs sekretariat och till pågående lärarutbildningsutredning. Hittills har lite fler än hälften återkopplat - och lärosäten som ännu inte har svarat ombeds att göra detta snarast möjligt. Återkopplingen görs i ett och samma mejl till LUKs sekretariat (ola.holmstrom@mau.se) och till pågående lärarutbildningsutredning (asa.rurling@regeringskansliet.se). Eventuella frågor kring huruvida det egna lärosätet har besvarat frågorna kan ställas till LUKs sekretariat.

Av redan inkomna svar kan uttolkas att flera lärosäten verkar avvakta Peter Honeths utredning innan frågor om att ändra sammansättningen av lärarprogram och ämnen aktualiseras.

6. Budgetpropositionen, reflektioner från ledamöterna

Den 19 september 2024 lämnade regeringen sin budgetproposition för 2025 till riksdagen. LUKs ledamöter delar med sig av sina reflektioner kring budgetpropositionens utgiftsområde 16: Utbildning och universitetsforskning. Här bland framhålls propositionens betoning av vetenskaplig excellens. Vidare uppmärksammas propositionens skrivningar kring effektivt resursutnyttjande och att utbildningar ska utformas med utgångspunkt i samhällets behov. För ändamålet avser regeringen att tillsätta en utredning för att utveckla styrningen mot prioriterade områden samt se över resurstilldelningssystemen för utbildning vid universitet och högskolor. Detta kan uttolkas som en signal om ökad politisk styrning av universitetsutbildningarnas innehåll, även om lärosätenas autonomi är något som enligt propositionen ska värnas inom ramen för utredningen. Vidare uppmärksammas att stora resurser satsas på försöksverksamheten KPU60/KPU75. Därtill noteras att ULF-verksamheten inte ingår som en del av budgetpropositionen, men att den kan komma att vara en del av kommande forskningsproposition och regleringsbrev.

I propositionen uppmärksammas att fristående kurser på distans har lägst prestationsgrad per helårsstudent (51%) och i det sammanhanget framhålls också att utbildning på campus fortsatt ska utgöra kärnan i akademisk utbildning. Gällande utvecklingen av det nationella professionsprogrammet föreslår regeringen att Skolverket stegvis tillförs medel för att i samråd med Rådet för professioner i skolväsendet och utifrån identifierade behov ta fram fler relevanta insatser. De tillskjutna medlen kommer dock inte kunna bekosta omfattande satsningar på kursgivning. Det är oklart varifrån medel till lärosätena ska komma från.

7. Dialogmöte med riksdagens utbildningsutskott, del 1

Ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg hälsar Robert Stenvkist (sd), ledamot i riksdagens utbildningsutskott, välkommen till dagens LUK-möte. Linde-Laursen redogör kortfattat för Lärarutbildningskonventets verksamhet och konventets ambition att etablera en fördjupad diskussion och ett stärkt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan lärarutbildningsrepresentanter och den politiska nivån. Därefter följer ett samtal kring flera aktuella lärarutbildningsfrågor. Här bland diskuteras möjliga konsekvenser av den pågående lärarutbildningsutredningen, och hur dess slutsatser kan komma att påverka anslagen för lärarutbildning och för kvalitetsarbetet inom lärarutbildningarna. Vidare diskuteras utvecklingen av det Nationella professionsprogrammet för lärare, förskollärare och rektorer, arbetet med ULF (Utbildning, Lärare, Forskning), examensmålen inom lärarutbildningarna och den omfattande satsningen på KPU 60/75. Därtill berörs den minskande lärarledda tiden i relation till lärarutbildningarnas kvalitet.

8. Dialogmöte med riksdagens utbildningsutskott, del 2

Under den andra delen av dialogmötet medverkar Niklas Sigvardsson (s), Paula Örn (s) och Camilla Hansén (mp), vilka hälsas välkomna av ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg. Precis som under dialogmötets första del inleder Linde-Laursen med att kortfattat redogöra för Lärarutbildningskonventets verksamhet och konventets ambition att etablera en fördjupad diskussion och ett stärkt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan lärarutbildningsrepresentanter och den politiska nivån. Därefter följer ett samtal kring i huvudsak samma tema som i ovanstående redogörelse för dialogmötets del 1.

9. Summering dialogmöte

Ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg summerar tillsammans med ledamöterna dagens dialogmöten med representanter för riksdagens utbildningsutskott. Sammanfattningsvis bedöms dialogerna ha fungerat på ett konstruktivt sätt, och visat på ett behov av att fortsätta med den här typen av dialoger och erfarenhetsutbyte med den politiska nivån. Båda parter kan genom en sådan dialog nå en bredare och djupare förståelse för den andre partens villkor och förutsättningar. Vidare väcks frågan om det finns ett behov av att inom LUK göra en lista på konsekvenser av politiska beslut, vilken skulle kunna vara tillämpbar som underlag i olika dialogsammanhang.

10. LUKs alumnenkät: uppdatering

Under föregående konventsmöte informerade Anna Hagborg, Uppsala universitet, om Lärarutbildningskonventets alumnenkät, som genomförs vartannat år i form av att en enkät distribueras via SCB till före detta lärarstudenter inom alla lärarutbildningarna och varianterna av

desamma. Anna Hagborg pekade på att alumnenkäten funnits i sin nuvarande utformning under en förhållandevis lång period, och att det i enlighet med tidigare LUK-möten därför finns anledning att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att uppdatera enkäten. Intresserade konventsledamöter välkomnades att anmäla sitt intresse av att ingå i en sådan grupp, och under innevarande möte informerar Anna Hagborg om att en arbetsgrupp kunnat tillsättas efter beredning i LUKs arbetsutskott den 30 september. Arbetsgruppen består av Anna Hagborg (Uppsala universitet), Johan Hyrén (Högskolan Väst), Sofia Kvist Lindholm (Linköpings universitet), Daniel Berlin (Göteborgs universitet) och Ola Holmström (Malmö universitet).

11. Inför val av ny ordförande och vice ordförande LUK, meddelande från valberedningen

Mandatet för innevarande ordförandeskap i LUK löper ut den 30 juni 2025 och en ny ordförande och vice ordförande med tillhörande sekretariat ska tillträda den 1 juli 2025. I enlighet med tidigare information till LUKs ledamöter har en valberedning tillsatts som initialt utgjordes av Sinikka Neuhaus, Lunds universitet, Maria Svensson, Göteborgs universitet samt Håkan Löfgren, Linköpings universitet. Sinikka Neuhaus informerar ledamöterna om att hon tillsammans med Maria Svensson fortsatt ingår i valberedningen och att de hoppas kunna presentera ett förslag på nästa LUK-möte den 13 november. Ordförande klargjorde att förändrat deltagande inom valberedningen hanterats på motsvarande sätt i tidigare valberedningars arbete.

12. NPP-remiss

Skolverket har färdigställt sin redovisning av regeringsuppdraget om utformningen av ett nationellt professionsprogram (U2022/02319). I redovisningen redogör Skolverket för sitt förslag på en nationell struktur för kompetensutveckling för förskollärare, lärare och rektorer samt ett nationellt meriteringssystem för legitimerade förskollärare och lärare. Den 27 juni skickades Skolverkets redovisning av uppdraget på remiss, och remissvaren ska vara inskickade till Utbildningsdepartementet senast fredagen den 25 oktober 2024.

Såväl Skolverkets redovisning som Utbildningsdepartementets remissmissiv medföljde som bilagor i dagordningsutskicket till föreliggande möte, och med utskicket ombads ledamöterna att lista 2-3 aspekter av förslaget som respektive lärosäte finner särskilt angelägna att framhålla. Med detta som underlag delas konventets ledamöter in i mindre grupper för att delge varandra reflektioner kring Skolverkets förslag, och det pågående arbetet med remissvaret på respektive lärosäte.

Under den gemensamma återkopplingen sammanfattas diskussionerna inom grupperna. Generellt sett framhålls att mycket av grunderna i förslaget är bra, men att förtydliganden kommer att behövas inom flera områden. Häribland framhålls att strukturen för kompetensutveckling och meritering i flera avseenden är komplex, och att det kommer behövas väl utvecklade informations- och

studievägledningsinsatser för att lotsa individer genom systemet. Detta gäller inte minst gällande de delvis oklara kopplingarna mellan meriteringsnivå 2 och meriteringsnivå 3, samt frågor kring hur nivåerna relaterar till svenska lärosätens generella examina för magister och master inom ett givet huvudområde. Vad gäller villkor för meritering noteras också att den som vill meritera sig inom ramen för professionsprogrammet måste läsa nya kurser (efter examen), och att det därmed kan uppstå situationer i vilka lärare som besitter värdefull och adekvat kompetens utanför sin grundexamen inte kan åberopa dessa som meriterande. Därtill pekas på oklarheter kring vad som är att betrakta som individuell kompetensutveckling och vad som är att betrakta som kollegialt lärande, och hur prioriteringar mellan de båda kan och bör göras i praxis. Vidare framhålls att den föreslagna kompetensutvecklingsstrukturen inte kommer yrkeslärare till gagn på ett självklart sätt och att den frågan därför behöver utredas ytterligare.

Vidare påtalas behov av klargöranden gällande relationen mellan ULF-verksamheten och praktisk forskning som kompetensutvecklingsstrategi inom ramen för det nationella professionsprogrammet. Därtill diskuteras betydelsen av att frigöra resurser i förhållande till professionsprogrammet. I det sammanhanget betonas att programmet kommer att medföra en tillströmning av en ny grupp av studenter för vilka nya kurser ska planeras och genomföras, och att meriteringsnivå 3, som har forskarexamen som villkor, förutsätter finansiering av doktorandtjänster. I sammanhanget påtalas också betydelsen av att skolhuvudmännen har resurser som frigör möjligheter för kompetensutveckling inom ramen för professionsprogrammet. Detta är en helt avgörande parameter för hur väl programmet faller ut i praktiken.

13. Övrigt

Inga övriga ärenden är anmälda.

14. Mötet avslutas

Minnesanteckningar förda av/sammanställda av Mare Johansson (Malmö universitet)/Ola Holmström (Malmö universitet)

Justerade av Anders Linde-Laursen (ordförande) och Camilla Månsson Waldehagen (Mittuniversitetet)